

Món del treball: Democratització, centralitat i futur.

Ens reconeixem en les diverses concepcions de la nostra tradició, com ara la centralitat dels treballs, la qual juntament amb l'ecologisme i el feminisme són valors per construir una societat més justa. Així, partint dels valors de la solidaritat i els ideals d'emancipació, volem aprofundir en com han de ser el treball i el món del treball del present i del futur i quina serà la nostra contribució per fer-ho possible en un context tant canviant.

El conflicte capital-treball

Les polítiques neoliberals han constituït un atac frontal a la classe treballadora. El creixement de les rendes del capital en detriment de les rendes del treball es relaciona amb l'origen de les crisis econòmiques i financeres i està en la base de l'increment de les desigualtats. Combatre aquestes polítiques ha de ser un objectiu central d'un projecte transformador d'esquerres.

El treball digne és el nostre futur

Volem construir una societat articulada al voltant del treball digne amb ocupació de qualitat i igualtat d'oportunitats i acabar amb les discriminacions, com la bretxa salarial entre homes i dones, o la precarietat, que no permet desenvolupar projectes de vida, en especial a les persones joves.

El treball és un factor de socialització i un dret de les persones al qual no podem ni volem renunciar.

Necessitem un nou model econòmic al servei de les persones, que afavoreixi el reequilibri territorial, que reconegui el valor social i econòmic del treball de cures, essencial per a la sostenibilitat de la vida, i que situï com objectiu la plena ocupació.

Cal un nou impuls industrial i un esforç inversor per desenvolupar una economia verda i circular adaptada a les necessitats mediambientals. La indústria ha de ser el motor tractor de l'economia catalana y una palanca d'estabilitat econòmica i de creació de llocs de treball qualificats. Una indústria innovadora, sostenible i renovada, basada en la qualitat de l'ocupació i orientada cap a la producció de més valor afegit i menys petjada ecològica.

Catalunya ha de descarbonitzar l'economia amb un pla de transició energètica que aposti decididament per les energies netes i renovables. El Pla de transició

energètica és en si mateix un jaciment d'ocupació i alhora redueix l'impacte ambiental i la dependència energètica.

Una indústria que s'ha d'assentar en un model de R+D+i i una oferta suficient i de qualitat de FP, relacionada amb el món del treball i l'empresa, que afavoreixin la transformació del model productiu.

Per aquesta raó, cal un esforç específic en l'àmbit de la prospecció, l'anticipació dels canvis i la formació de les persones treballadores al llarg de les seves vides professionals.

En el context de la globalització, cal impulsar un nou model productiu enfocat a la producció sostenible de bens i serveis, amb baixes emissions i amb la contribució de les tecnologies digitals i la intel·ligència artificial. És a dir, construir un nou paradigma per assolir un progrés basat en l'equitat, la suficiència enlloc del malbaratament i el treball digne, que no deixi enrere cap treballador o treballadora.

Per lluitar contra el canvi climàtic defensem una transició justa amb la qual s'ha compromès el moviment sindical internacional per assolir un desenvolupament sostenible i la justícia social.

Atendre les diversitats del món del treball

La realitat del món del treball és plural i diversa. Avui junt al treball fix coexisteix el treball precari en formes diverses: una creixent discrecionalitat en la contractació (temporalitat, parcialitat,...), la situació dels falsos autònoms i alts nivells d'atur, amb un component important d'atur de llarga durada. Tot això provoca fractures en el mercat laboral amb greus conseqüències socials a les quals cal fer front.

És necessari donar suport a la creació i desenvolupament de cooperatives i altres formes d'economia social, que són sectors amb un gran potencial i una gestió democràtica i arrelada al territori.

La nostra proposta política ha de ser útil per a totes les persones que fem del treball el nostre medi de vida.

Assegurar salaris dignes i repartir els treballs

Les reformes laborals que s'han aplicat i en particular les del Govern del Partit Popular, totes elles sempre amb el suport de CiU, responen a una estratègia de competitivitat basada en la reducció dels costos laborals, la precarietat en l'ocupació i la supressió de drets. Els seus efectes sobre el mercat de treball han estat devastadors:

- Han accelerat la substitució de llocs de treball fixes per altres de caràcter temporal i el treball a jornada completa per treball a temps parcial involuntari.
- Han provocat pèrdues de poder adquisitiu dels treballadors i treballadores, han agreujat les desigualtats i bretxes de gènere i han augmentat la diferència entre les retribucions d'aquests i els directius empresarials.
- Han atacat el cor dels drets sindicals al reduir el paper de la negociació col·lectiva, i s'ha reforçat el poder unilateral de l'empresariat mentre s'afebleix i qüestiona la funció i la capacitat d'acció de la representació organitzada dels treballadors i treballadores.

Una mesura imprescindible per recuperar drets i enfortir el paper de la negociació col·lectiva es revertir els efectes de la reforma laboral i recomposar els equilibris entre l'empresariat i representants dels treballadors i treballadores. S'han de recuperar el paper de l'autoritat laboral per afrontar els expedients de regulació d'ocupació i la prevalença dels convenis sectorials.

Com a conseqüència de la reforma laboral i la precarització de l'ocupació s'ha produït una caiguda de la remuneració dels treballadors i treballadores. Una expressió particularment greu, i que està en creixement, és l'aparició del treballador o treballadora pobre, que tot i tenir un lloc de treball percep uns ingressos per sota del llindar de la pobresa.

Els salaris han de recuperar capacitat adquisitiva i pes en la distribució de la renda i participar dels increments de productivitat. Assegurar uns salaris dignes és la millor forma de lluitar contra les desigualtats socials i acabar amb la discriminació salarial per raó de gènere.

Una via per a la plena ocupació és el repartiment dels treballs a través d'una reducció negociada i real de la jornada laboral que no ha de comportar una disminució d'ingressos, ni una penalització per a les dones treballadores, sinó un repartiment més just dels beneficis.

Repartir els treballs des d'una perspectiva igualitària exigeix també posar en el centre els treballs de cura i domèstic imprescindibles per a la sostenibilitat de la vida i la reproducció de la força de treball.

Els avenços en els espais de conciliació i repartiment dels treballs són imprescindibles per a progressar en la igualtat d'homes i dones.

Treball de qualitat i salaris dignes han de ser la base per a la consolidació d'un sistema públic de Seguretat Social al que, a més d'aportar les cotitzacions socials, caldrà dotar dels compromisos de sostenibilitat i suficiència des del marc del diàleg social i polític. Això ha de permetre garantir unes pensions justes, permanentment actualitzades, que reconguin l'aportació social dels treballadors i treballadores durant la seva vida laboral i els permetin una vida digna en la situació de jubilació, i eliminar el més aviat possible les bretxes de gènere en les pensions.

Democratitzar el treball i desenvolupar la concertació i el diàleg social

Cal un marc democràtic de relacions laborals que reforci la participació dels treballadors i treballadores en les empreses i permeti incidir en les decisions empresarials.

Impulsar la Democràcia Econòmica significa demandar y estendre la participació en la gestió de tot tipus d'empreses. La democratització de les empreses es imprescindible per a la humanització del treball.

D'altra banda, la concertació i el diàleg social han de ser instruments imprescindibles dins un marc democràtic de relacions laborals.

Redistribuir la riquesa

La construcció d'un model de societat més justa requereix de polítiques redistributives i d'una fiscalitat més progressiva ja que només així es podrà fer front a l'increment de les desigualtats.

La fiscalitat descansa avui bàsicament en les rendes del treball. Una bona part de l'empresariat, alta direcció i professionals declaren per sota del que ho fan els treballadors i treballadores. Grans empreses, i en particular empreses multinacionals, tributen menys que les pimes.

És necessari promoure una política fiscal més equitativa que garanteixi que pagui més qui més té i qui més guanya, i lluiti de forma eficaç contra el frau fiscal i l'economia submergida. Incrementar els ingressos fiscals, que avui estan per sota de la mitjana europea, és una prioritat per poder incrementar la despesa social.

Cal també desenvolupar una fiscalitat ambiental per afavorir formes de produir i consumir més netes i eficients.

És necessari garantir el dret universal a una Renda Garantida de Ciutadania que eviti les situacions de pobresa i exclusió social. Totes les persones treballadores que tinguin uns ingressos salarials inferiors a la quantia de la renda garantida han de

poder-hi accedir, en el ben entès que la RGC no podrà comportar, en cap cas, l'incompliment empresarial de les seves obligacions.

La defensa d'allò que és públic

La pandèmia provocada pel covid-19 ha posat de manifest el valor dels serveis públics. Els treballs de cura, majoritàriament feminitzades, poc reconegudes i molt precaritzades s'han mostrat com les imprescindibles.

S'ha fet evident, la necessitat d'un sector públic potent i eficient que generi ocupació en sectors claus pel futur del país i el benestar de les persones com l'ensenyament i la salut i els serveis relacionats amb la cura i els drets de ciutadania (atenció a la dependència i a la infància, exclusió social, etc.)

La plena ocupació i el treball digne són objectius coherents i necessaris per a la defensa de l'estat del benestar. Molts dels problemes del sistema públic de pensions obeeixen a una disminució dels ingressos provocada per les elevades taxes d'atur i la degradació de l'ocupació. La millor forma de garantir les pensions del futur és assegurar en el present una ocupació de qualitat, salaris dignes i zero bretxes.

Des de la plena autonomia, l'esquerra transformadora ha de confluïr amb el sindicalisme confederal i de classe en la lluita per uns serveis públics de qualitat i en la defensa i ampliació de l'estat del benestar. Revertir els efectes de les polítiques de retallades és un primer pas imprescindible.

Una mirada a Europa i al món

Hem de concebre els treballs des d'una perspectiva internacional per construir societats més igualitàries compartint models de relacions socials i laborals, des de la cooperació i la solidaritat amb els treballadors i treballadores de diferents països.

S'ha de reforçar l'aposta per l'Europa social i reconstruir el model social europeu de forma que els drets socials tinguin un paper destacat a l'hora de configurar el futur de la construcció europea.

S'ha d'incorporar en els tractats europeus un protocol de progrés social on es proclami que aquest és el principi rector que ha de governar totes les accions i les polítiques de la Unió Europea.

Catalunya ha de posar el focus en l'estratègia regional d'especialització intel·ligent de la UE. En aquest marc de polítiques industrials en el que la UE fia el seu desenvolupament a llarg termini, Catalunya ha de traçar una estratègia de reindustrialització amb caràcter propi d'acord amb les capacitats i potencialitats del nostre teixit productiu.

La globalització requereix de regles i controls i de la reforma i democratització dels organismes internacionals.

S'ha d'abordar la migració protegint els drets humans i fonamentals, garantint la plena igualtat de tracte en els treballs i en la societat, combatent l'explotació i afavorint la integració i la inclusió.

El protagonisme dels treballadors i treballadores en la transformació social

Per a la transformació social es requereix del protagonisme dels treballadors i treballadores.

Cal garantir la legitimitat democràtica dels treballadors i treballadores per actuar a través dels seus delegats i delegades votats en eleccions sindicals i reconèixer l'acció de les organitzacions sindicals que els representen, organitzen la defensa dels seus interessos i la conquesta de les reivindicacions laborals i socials.

Donat que moltes desigualtats socials tenen el seu origen en el conflicte capital-treball, el sindicalisme de classe és un component imprescindible en un projecte de transformació que garanteixi la igualtat d'oportunitats i la justícia social.

La lluita per l'ocupació estable i salaris dignes i per unes millors condicions de vida i treball són, doncs, un component essencial de la lluita per la igualtat, la democràcia i el socialisme.

Volem, en definitiva, construir un projecte polític que respongui a aquestes necessitats i projecti aquesta llarga tradició de lluita.